

Hvad står der i Grundloven?

Grundloven er Danmarks klart vigtigste lov, men hvad står der egentlig i den? På grundloven.dk kan du læse alle de 11 kapitler og 89 paragraffer, den består af. Ud fra Grundloven skal du besvare nedenstående cases:

Case 1. Under en ferie i Australien taler kronprins Frederik med den australske premierminister. Det danske kronprinsepar er utrolig populært i landet, og premierministeren foreslår, at der skal være en folkeafstemning om, hvorvidt Kronprins Frederik og Kronprinsesse Mary skal gøres til konge og dronning i landet. Hvad står der mon i Grundloven om dette?

Case 2. Under et officielt statsbesøg i Thailand bliver dronning Margrete d. 2 yderst fascineret af buddhisme. Hun vil derfor være buddhist. Kan hun det? Begrund dit svar ud fra Grundloven.

Case 3. Det Flyvende Spaghetti Monsters Kirke er en religion, som opstod i USA i 2005. Den har vundet indpas i Danmark til stor fortrydelse for mange biskopper. De klager til Folketinget, som behandler sagen. Det ender med, at Spaghetti Monsteret forbydes. Gad vide, hvad der står i Grundloven om det?

Case 4: Det er blevet sent lørdag aften. Du var ovre ved din gode kammerat, men nu vil du hjem. Du kommer til at cykle overfor rødt, og cykellygten har du også glemt, hvilket en politibil uheldigvis ser. Selvom du prøver at cykle fra politiet, anholder de dig og smider dig i arresten. Herefter siger de til dig, at du først kommer ud mandag morgen. Må de det? Begrund dit svar ud fra Grundloven.

Case 5: Det står skidt til med økonomien i kommunen. Derfor vedtager byrådet, at det nu skal koste 1.000 kr. om måneden at gå i skole. Dette vil virkelig hjælpe på kommunens økonomi, men kan de det? Begrund dit svar ud fra Grundloven.

Case 6: Det er for galt! Jeres yndlingshistorielærer er blevet fyret, fordi han er blevet uvenner med skolelederen. Du og dine klassekammerater vil efter skoletid lave en demonstration. Dette opdager skolelederen og forbyder jer at samles. Hvad står der mon i Grundloven om det?

Case 7: Så er du blevet 18 år! Hvor fedt er det ikke lige. Nu er du rigtig voksen! Og der er store planer. Men. Du har fået en indkaldelse til "Forsvarets Dag". Soldaterlivet passer slet ikke ind i dine planer, så mon ikke man bare kan blive væk. Hvad står der mon i Grundloven om det?

Case 8: Lav selv en case ud fra Grundloven og stil den til dine klassekammerater – husk at have Grundloven på plads med svaret.

Det var ikke kun i Danmark, der skete forandringer i samfundsopbygningen. I Frankrig var der i slutningen af 1700-tallet også sket store ændringer. Efter en blodig revolution var kongen afsat – og senere halshugget – og Menneskerettighedserklæringen blev d. 26. august 1789 vedtaget ved lov. I denne stod bl.a.

Jean-Jacques-François Le Barbier maleri [Erklæring om menneskets og borgerens rettigheder i 1789](#)

Sammenlign uddraget af de franske Menneskerettigheder med den danske Grundlov.

Kan du se nogle ligheder/forskelle mellem de to?

Hvilke rettigheder og pligter, synes du, er vigtige for den enkelte borger i samfundet i dag?

Kilde: Uddrag af Menneskerettighedserklæringen, 1789, Frankrig.

Derfor erkender og erklærer nationalforsamlingen i det højeste væsens nærværelse og under dettes forsyn følgende rettigheder:

1. Menneskene fødes og forbliver lige i rettigheder. Sociale forskelle kan kun begrundes med almenvellet.
2. Formålet for enhver politisk sammenslutning er at bevare de naturlige rettigheder. Disse er friheden, ejendomsretten, sikkerheden og retten til modstand mod undertrykkelse.
3. Friheden består i at kunne gøre det, som ikke skader næsten; brugen af de naturlige rettigheder begrænses kun af, at de andre borgere sikres de samme rettigheder. De grænser kan kun bestemmes ved lov.
4. Grundlaget for al magt hviler hos folket. Ingen stand og ingen person kan udøve nogen autoritet, som ikke udtrykkeligt stammer fra dette.
10. Ingen skal forulempes for sine meninger - selv religiøse - forudsat at deres tilkendegivelse ikke forstyrrer den offentlige orden.
17. Ejendomsretten er hellig og ukrænkelig; den kan ikke berøves nogen uden at det offentliges vel, lovligt konstateret, tvingende kræver det, og på betingelse af en retfærdig og forud aftalt erstatning.